

SŠ technická, gastronomická
a automobilní Chomutov

Program poradenských služeb

Příloha 2

Středisko Chomutov, Cihlářská

školní rok 2025/26

Chomutov, září 2025

Středisko Cihlářská

Pracovníci poskytující poradenské služby:

- Výchovný poradce, kariérový poradce – Mgr. Jarmila Řeháková
- Školní metodik prevence – Ing. Jana Kuncová
- Ředitel školy – Ing. Jana Reimitzová
- Zástupce ředitele – Mgr. Marie Knížová
- Třídní učitelé

Program poradenských služeb na středisku Cihlářská

Na základě zjištěných příčin budou **přístupovat k žákovi individuálně, vzhledem k jeho možnostem a schopnostem.**

Bod a, poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření představují formu úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy, mohou spočívat např. ve změně pracovního místa žáka, v častějším očním kontaktu, v individuálním přístupu, v ověření míry porozumění, v domácím cvičení za účelem rozvoje oslabených percepčních apod., vždy podle situace konkrétního žáka. Učitelé sledují, zda je zvolená podpora žáka postačující. Podpora se realizuje zpravidla na půdě školy prostřednictvím jednotlivých vyučujících, ideálně i za podpory rodičů v domácím prostředí vhodným cvičením dle doporučení speciálního pedagoga.

Dobrá spolupráce s rodiči je základním předpokladem efektivního působení na žáka, proto participaci rodičů na podpoře dítěte považujeme za velmi důležitou. Zapojení rodičů může sehrát zásadní roli v efektivnosti řešení žakových obtíží ve výuce, výrazně napomoci v oblasti prevence rozvinutí specifických poruch učení, popř. eliminovat jejich dopad na žáka a jeho další vzdělávání.

Na základě dohody s vyučujícím předmětu, kde je žák neúspěšný, mu bude umožněno:

- 1) individuální opakované vysvětlení učiva
- 2) ověřování menšího objemu učiva po částech
- 3) ověřování takovým způsobem a metodou, ve které je žák úspěšnější
- 4) stanovení přesného data ověřování zadaného úseku učiva
- 5) navržení časového plánu, který stanoví, která část učiva bude ve stanoveném časovém úseku zvládnuta

- 6) zadání vždy konkrétní, stručné, srozumitelné, přiměřené schopnostem a možnostem žáka s přihlédnutím k případným speciálním vzdělávacím potřebám (stanoveno PPP, SPC, lékařem)
- 7) realizace **doučovacích hodin** pro skupinu žáků

Ve vyučovací hodině bude neúspěšnému žákovi umožněno a zajištěno:

- 1) učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost, snaží se průběžně sledovat jeho činnost
- 2) dává žákovi jasné a stručné pokyny
- 3) vyučující ověřuje, zda žák pochopil zadání, informaci, pokyn
- 4) zadá rozsah práce nutný k ohodnocení
- 5) umožňuje používat názorné pomůcky, přehledy učiva, kalkulačku
- 6) snaží se vhodným způsobem začlenit žáka do kolektivu, př. týmová spolupráce
- 7) vede žáka k tomu, aby dokázal samostatně požádat o pomoc, pokud si neví rady

Při odborném výcviku bude žákovi umožněno a zajištěno:

- 1) učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost, snaží se průběžně sledovat jeho činnost
- 2) individuální opakované vysvětlení a instruktáž dovedností
- 3) vyučující ověřuje pochopení zadání, pokynu
- 4) zadá rozsah práce nutný k ohodnocení
- 5) vyučující se snaží začlenit žáka do kolektivu
- 6) vede žáka k tomu, aby dokázal samostatně požádat o pomoc, pokud si neví rady

Bod b, sledování a vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření

Spolupráce pedagogů, speciálního pedagoga i zákonných zástupců

- Pozorování žáka v hodině
- Rozhovor (se žákem, se zákonným zástupcem)
- Analýza výkonů a výsledků činností
- Analýza domácí práce a dosavadního pedagogického přístupu
- Konzultace s vyučujícími a školním poradenským pracovištěm
- Reflexe a vyhodnocování efektivity podpůrných opatření
- Vzájemná spolupráce pedagogů
- Uvědomění si dosavadního postupu, promyšlení následujícího
- Na základě vyhodnocení předchozích PO

- Konzultace se zákonným zástupcem žáka
- Zpětná vazba od rodičů
- Nutná aktivní spolupráce žáka
- Pravidelné vyhodnocování efektivity pedagogické intervence (1x za 3 měsíce)
- Při absenci pozitivních změn doporučit rodičům kontaktovat PPP či SPC

Bod c, prevence školní neúspěšnosti

Zlepšení školních výsledků žáka je společným cílem vyučujících, žáků a jejich zákonných zástupců. Všichni společně se proto musí důsledně podílet na předem společně stanovených postupech.

Možné příčiny neúspěchu ve vzdělávání:

- nízký intelekt
- vliv rodiny - přílišné nároky, nepodporování ke vzdělávání z různých důvodů, chybějící motivace k plnění školní povinností
- vývojové poruchy učení či chování
- častá krátkodobá absence
- onemocnění žáka
- dlouhodobá absence
- záškoláctví či skryté záškoláctví
- náročná životní situace
- odlišné sociokulturní prostředí

Při **zjišťování příčin** neúspěšnosti na naší škole budeme postupovat ve vzájemné spolupráci: třídní učitel – žák – ostatní vyučující – výchovný poradce – metodik prevence – vedení školy – ostatní pedagogičtí pracovníci – zákonní zástupci.

Podle povahy příčin rovněž další mimoškolní instituce, např. pedagogicko-psychologická poradna, středisko výchovné péče, OSPOD, lékaři a Policie ČR.

Zjišťování příčin školní neúspěšnosti žáka bude probíhat:

- a) pozorováním jako diagnostickou metodou
- b) diagnostickým rozhovorem s žákem a zákonnými zástupci
- c) analýzou rozhovoru a formulováním možností náprav

Vyučující předmětu, ve kterém hrozí žákovi neprospěch, budou o této skutečnosti prokazatelným způsobem včas informovat **třídního učitele**. **Třídní učitel** informuje **zákonné zástupce žáka**.

Bod d, kariérové poradenství

Program kariérového poradenství na SŠ TGA Chomutov

1. Cíle programu

- Podpora žáků při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze.
- Rozvoj kompetencí k řízení vlastní kariéry.
- Prevence předčasného ukončení studia.
- Podpora při přechodu na trh práce nebo do terciárního vzdělávání.

2. Cílová skupina

- Všichni žáci školy, zejména žáci 2. – 4. ročníků a závěrečných ročníků učebních oborů.
- Zákonní zástupci žáků.
- Pedagogičtí pracovníci školy.

3. Obsah a formy kariérového poradenství

a) Individuální poradenství

- Osobní konzultace s výchovným poradcem nebo školním psychologem.
- Diagnostika profesních zájmů, schopností a osobnostních předpokladů.
- Pomoc při výběru VŠ, VOŠ, rekvalifikací nebo zaměstnání.

b) Skupinové aktivity

- Workshopy na téma „Sebepoznání a kariérní plánování“.
- Simulace pracovních pohovorů.
- Návštěvy veletrhů vzdělávání a pracovních příležitostí (např. EDUCA, Burza škol).

c) Spolupráce s externími partnery

- Úřad práce – besedy, testování, exkurze.
- Firmy a zaměstnavatelé – exkurze, odborné praxe, přednášky.
- Vysoké školy – prezentace studijních programů.

d) Informační podpora

- Kariérní nástěnka a online portál školy.
- Pravidelná aktualizace informací o možnostech studia a zaměstnání.
- Distribuce informačních materiálů (brožury, letáky, odkazy).

4. Personální zajištění

- Výchovný poradce (hlavní garant programu).
- Školní psycholog.
- Třídní učitelé.
- Koordinátor spolupráce s ÚP a firmami.

5. Evaluace a rozvoj programu

- Pravidelné hodnocení efektivity (dotazníky, zpětná vazba).
- Úpravy programu dle potřeb žáků a trhu práce.
- Vzdělávání pedagogů v oblasti kariérového poradenství.

6. Praktické výstupy a mezipředmětové vztahy

V rámci kariérového poradenství je kladen důraz na propojení s výukou odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů. Kariérový poradce ve spolupráci s vyučujícími českého jazyka, informačních technologií a odborných předmětů zajišťuje, aby žáci:

- vytvořili osobní portfolio dokumentující jejich dovednosti, zkušenosti a profesní zájmy,
- vypracovali motivační dopis jako přípravu na přijímací řízení nebo žádost o zaměstnání,
- sestavili životopis v souladu s aktuálními standardy trhu práce.

Tyto výstupy jsou součástí dlouhodobé přípravy žáků na vstup do pracovního života a jsou využívány při konzultacích s kariérovým poradcem, při simulacích pracovních pohovorů a při komunikaci s potenciálními zaměstnavateli.

Bod e, podpora žáků z odlišného kulturního prostředí

Vzdělávání **žáků**, kteří přicházejí z **odlišného** jazykového a **kulturního prostředí**, bývá pro pedagogy výzvou. Obzvláště pokud se zatím s ničím takovým nesetkali. Dnes již ale naštěstí existuje řada organizací, metodických pokynů i příkladů dobré praxe, které mohou školy navést správným směrem.

V rámci podpory žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním škola zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání mimo jiné tím, že těmto žákům poskytuje nezbytné materiální zázemí pro odborný výcvik, zejména formou úhrady nákladů na skripta a ochranné pracovní oděvy.

Ukrajinci Na kulturní specifika narazíme při vzdělávání žáků z tohoto etnika spíše výjimečně, neboť Ukrajina i Česko patří do slovanské kulturní a jazykové oblasti. Ukrajínští žáci tak na českých školách většinou nemají velké obtíže ani v oblasti jazykových kompetencí.

Vietnamci Vietnamská kultura se od české v mnohém liší, při poskytování poradenských služeb příslušníkům vietnamské komunity je dobré mít na paměti například tato specifika: • velký

důraz je kladen na rodinu a dítě – rodina má mnoho členů, dítě je hlavní hodnotou, investice jdou do jeho vzdělávání; ve velké úctě je učitel – často bývá obdarováván květinami, drobnými dárky; dotek hlavy a hlazení – považováno za nezdvořilé, hlavně u dětí!; usmívají a smějí se i v situacích pro nás nezvyklých – např. při oznámení špatné zprávy nebo v rozpacích. (Černík a kol., 2006).

Obdobné problémy jako při vzdělávání žáků-cizinců se objevují také u **romské menšiny** – nedostatečná znalost českého jazyka je zde obvyklá. V porovnání s ostatními žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka jsou ale obtíže romských žáků spojené s nedostatečnou znalostí češtiny relativně mírné. Většina Romů žijících v České republice mluví tzv. romským etnolektem češtiny, což je varieta češtiny ovlivněná romštinou (nebo i slovenštinou a maďarštinou, které podobu jazyka slovenských Romů následně usazených v Česku rovněž ovlivňovaly).

Motivace žáka ke vzdělávání a lepšímu výsledku bude promyšlena a aplikována tak, aby se žák snažil pochopit souvislosti učiva s praktickým využitím v životě a s možnou budoucí profesí. Náplň práce vychází z Vyhlášky o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních č. 72/2005 Sb. a z plánu práce VP pro rok 2024/2025.

Ověřování znalostí a pochopení učiva může probíhat:

- 1) **ústní formou** – frontálním opakováním, ústním zkoušením, formou referátu... (na základě domluvy s vyučujícím)
- 2) **písemným prověřováním znalostí** – kontrolou sešitů, pracovních sešitů a pracovních listů (na základě domluvy s vyučujícím)
- 3) **praktickým provedením naučených dovedností** (odborný výcvik)

Při ověřování učiva:

- 1) učitel stanoví přesné a přiměřené požadavky
- 2) stanoví přesný objem učiva, který bude hodnocen
- 3) bude probíhat důsledná kontrola zadaných domácích úkolů

Důležitost domácí přípravy

Domácí příprava je součástí každodenní přípravy žáka na vyučování. Navazuje na vzdělávání ve škole a je zaměřená na procvičení probraného učiva.

Cílem domácí přípravy je:

- 1) rozvoj smyslu pro plnění povinností
- 2) procvičování probraného učiva
- 3) ověření si své úrovně pochopení učiva
- 4) rozvoj schopnosti samostatně pracovat
- 5) doplnit si zameškané učivo

Vyučující daného předmětu si po dohodě se zákonným zástupcem sjedná časové rozmezí a přesné datum schůzek k průběžnému vyhodnocování dílčího pokroku či pokračujícího neúspěchu.

Bod f, podpora nadaných žáků

Výuka nadaných žáků by měla být dostatečně náročná, motivující a stimulující. V případě, že pedagogický pracovník si všimne nadanosti žáka, konzultuje s TU a s ŠPP. Požádáme o setkání s žákem a zákonným zástupcem, kde projednáme postup pedagogické intervence. V případě vzájemné domluvy požádáme o součinnost PPP.

Učitel vzdělávací postupy optimalizuje podle potřeb nadaných žáků. Mezi hlavní zásady patří:

- Neautoritativní komunikace, naslouchání
- Prostor pro prezentaci
- Společné hodnocení
- Umožnit pracovat rychlejším tempem
- Méně procvičování a mechanického opakování
- Náročnější výuka
- Větší samostatnost a nezávislost
- Kreativní a abstraktní úkoly
- Opora o vlastní zájmy

Metody práce s nadanými žáky by měly akceptovat jejich specifické potřeby, respektovat jejich osobnost, podporovat motivaci, samostatnost a podněcovat vyšší úroveň myšlení. Vhodné jsou inovativní metody výuky, např. metody aktivizující, které umožňují aktivní zapojení žáka do výuky. Mezi tyto metody, které lze využít (nejen) pro nadané žáky patří například:

- Diskuzní metody
- Heuristické metody

- Projektové učení
- Samostatná práce
- Situační a inscenační metody
- Didaktické hry
- Brainstorming
- Kritické čtení a psaní
- Mentální mapy

V edukaci nadaných existují dva přístupy, které lze aplikovat na každé úrovni vzdělávání – akcelerační (urychlení) a enrichment (obohacení). Oba přístupy se v ČR uplatňují.